

Veel gestelde vragen beleidsplan ‘Maak Ruimte voor Oost-Vlaanderen 2050’

Inhoud

Wat is een Provinciaal Beleidsplan Ruimte ?	2
Waarom maken we een beleidsplan voor 2050 ? Waarom zo ver in de toekomst kijken ?.....	3
Wat is de relatie tussen een vergunningsaanvraag en het Provinciaal Beleidsplan Ruimte ?.....	4
Waarom is een beleidsplan voor mij belangrijk ? Wat kan een beleidsplan voor mij betekenen ?	5
Is de opmaak van een plan-MER verplicht voor de opmaak van een Beleidsplan Ruimte ?	6
Hoe staat het Provinciaal Beleidsplan Ruimte tegenover het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen ?	7
Zal het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan vervangen worden?	8
Hoe verhoudt het Provinciaal Beleidsplan Ruimte zich tot een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan of beleidsplan ?	9

Wat is een Provinciaal Beleidsplan Ruimte ?

Een Provinciaal Beleidsplan Ruimte is een beleidsdocument waarin de provincie - voor de ruimtelijke organisatie van de provincie - vooruit kijkt naar 2050 en weergeeft hoe zij de maatschappelijke uitdagingen voor de toekomst wil opnemen. Door ruimtelijke ontwikkelingen – met een blik op de toekomst – te bekijken, kunnen we de uitdagingen toekomstbestendig aangrijpen en kunnen we de ruimtelijke initiatieven en ontwikkelingen van vandaag beoordelen in het licht van dat toekomstbeeld.

Om het toekomstbeeld te realiseren zullen we anders met ruimte moeten omgaan. We hebben een transitie nodig. Het beleidsplan Ruimte met de verschillende beleidskaders vormt de leidraad voor deze veranderingen.

Een beleidsplan ruimte heeft een vast stramien. Het bestaat uit een strategische visie en een set van beleidskaders. Zij geven samen het kader aan voor de gewenste ruimtelijke ontwikkeling. Een afweging van ruimtelijke ontwikkelingen is altijd complex. Het is daarom belangrijk om alle delen van een beleidsplan ruimte samen te bekijken en af te wegen.

De strategische visie geeft de kijk op de toekomst weer en hoe we de uitdagingen willen opnemen (strategische doelstellingen). De strategische visie helpt ons omgaan met nieuwe uitdagingen, ontwikkelingen en onzekerheden.

Beleidskaders kijken niet zo ver in de toekomst als de strategische visie. In de beleidskaders wordt het ruimtelijk beleid vorm gegeven en wordt bepaald hoe en met wie we de gewenste ruimtelijke ontwikkeling zullen realiseren.

Voor het beleidsplan ruimte zijn ook onderzoeksrapporten en beleidsacties gemaakt. Bij de realisatie worden monitorings- en evaluatierapporten voorzien.

Waarom maken we een beleidsplan voor 2050 ? Waarom zo ver in de toekomst kijken ?

Onze samenleving staat voor heel wat uitdagingen. Het klimaat verandert, de maatschappij en de bevolking verandert, onze grondstoffen, energie en ruimte zijn eindig en er is verlies aan biodiversiteit en ecosysteemdiensten.

Vanuit de Provincie willen we een antwoord bieden op deze uitdagingen. We kunnen deze uitdagingen aangrijpen als kansen om onze ruimte toekomstbestendig uit te bouwen en er tegelijk voor zorgen dat de kernwaarden die wij belangrijk vinden, behouden blijven. We willen er ook voor zorgen dat de komende generaties nog van hun omgeving kunnen genieten.

Ruimte verandert traag. Plekken die we innemen voor maatschappelijke activiteiten en bebouwing blijven ook meestal bestaan. We nemen voor onze dagelijkse activiteiten heel wat ruimte in, vaak ten koste van open ruimte.

Door ruimtelijke ontwikkelingen – met een blik op de toekomst – te bekijken, kunnen we de uitdagingen toekomstbestendig aangrijpen. Om het toekomstbeeld te realiseren zullen we anders met ruimte moeten omgaan. We hebben een transitie nodig. Het beleidsplan Ruimte met de verschillende beleidskaders vormt de leidraad voor deze veranderingen.

Wat is de relatie tussen een vergunningsaanvraag en het Provinciaal Beleidsplan Ruimte ?

Met een ruimtelijk beleidsplan toont een overheid haar ruimtelijke toekomstvisie voor haar grondgebied. Het plan geeft een doel weer dat die overheid tracht te bereiken en de weg en middelen die daarvoor zullen worden gebruikt.

Elk bevoegdheidsniveau in Vlaanderen wordt gevraagd dergelijk lange-termijnplan op te stellen. Het provinciale beleidsplan is opgesteld vanuit een bovenlokaal (provinciaal) standpunt, en op een provinciale schaal.

Vanzelfsprekend moet de overheid die een beleidsplan maakt, zich aan haar eigen beleidsplan houden. Dit houdt in dat haar eigen aanvragen voor omgevingsvergunningen, en de plannen en verordeningen die zij in de toekomst maakt, in overeenstemming moeten zijn met haar eigen beleidsplan.

Daartegen staat dat de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening bepaalt dat geen enkel onderdeel van een beleidsplan een verordenende kracht heeft.

Dit houdt in dat een beleidsplan op geen enkele manier rechtstreeks regels of voorschriften bepaalt voor een burger of enig andere overheid dan deze die het beleidsplan maakte.

Een beleidsplan is een voornemen om op een bepaalde manier beleidsmatig en uitvoerend te zullen handelen. Het schrijft geen regels voor, doet geen uitspraak over individuele eigendommen, noch verandert het plan iets aan de bestaande regels en voorschriften. Opdat een onderdeel van een beleidsplan ook daadwerkelijk een regel wordt die door iedereen moet gevolgd worden, is een verordenende actie van de overheid nodig, zoals bijvoorbeeld het opstellen van een RUP of verordening in uitvoering van het beleidsplan. Een overheid kan bijgevolg niets afdwingen louter en alleen omdat dit in haar beleidsplan staat.

Zo kan er bijvoorbeeld geen particuliere vergunningsaanvraag worden geweigerd louter omdat die niet in overeenstemming is met het beleidsplan. Omgekeerd kan er geen vergunning worden verleend, tegen de geldende regels in, omdat het beleidsplan zou doen uitschijnen dat de overheid dit in de toekomst wel aanvaardbaar zou kunnen vinden.

Een beleidsplan 'kan' met andere woorden enkel aan iedereen tonen naar welke ruimtelijke omgeving een overheid toe wilt werken.

Waarom is een beleidsplan voor mij belangrijk ? Wat kan een beleidsplan voor mij betekenen ?

Het Provinciaal Beleidsplan Ruimte geeft weer hoe de provincie de maatschappelijke uitdagingen voor de toekomst wil aangrijpen en welk toekomstbeeld voor Oost-Vlaanderen zij vooropstelt. Dit beleidsplan geeft een visie weer die bindend is voor de provincieraad, de deputatie en de instellingen die hier deel van uitmaken.

De uitvoering van deze visie en het vastleggen van bepalingen die bindend zijn voor de burger gebeurt via ruimtelijke uitvoeringsplannen en stedenbouwkundige verordeningen waarin verdere bepalingen, bestemmingen en voorschriften voor vergunningen worden vastgelegd. Ook via andere instrumenten en acties zal de Provincie naar de realisatie van de vooropgestelde transitie toewerken.

Het beleidsplan Ruimte is dus een leidraad om de maatschappelijke uitdagingen voor de toekomst aan te grijpen. Volgens die leidraad zal de provincie haar acties vorm geven en de transitie realiseren, maar zal zij ook advies formuleren op initiatieven inzake ruimtelijke ontwikkelingen van andere overheden.

Voor de gemeenten biedt dit beleidsplan ondersteuning en een afwegingskader voor bovenlokale ontwikkelingen. De Provincie neemt voor bovenlokale verdeelvraagstukken de rol als regisseur in de samenwerking tussen gemeenten op. We bieden een bovenlokale focus en kwantitatieve uitgangspunten voor wat over de gemeentegrenzen heen gaat.

De burger, het middenveld, bedrijven en andere actoren in Oost-Vlaanderen, krijgen met dit beleidsplan een transparant, wervend en realisatiegericht kader over wat er met de ruimte in hun provincie kan gebeuren.

Is de opmaak van een plan-MER verplicht voor de opmaak van een Beleidsplan Ruimte ?

De opmaak van een plan-MER voor een beleidsplan is ten eerste aangeraden omdat het een kader kan vormen voor de toekenning van de eigen vergunningen (cf. VCRO Artikel 2.1.2.). Het plan-Mer kan hierbij waardevolle informatie opleveren voor de verdere uitwerking van het beleidsplan en de ruimtelijke keuzes mee helpen onderbouwen.

Hoe staat het Provinciaal Beleidsplan Ruimte tegenover het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen ?

De drie beleidsniveaus Vlaanderen, provincies en gemeenten kunnen een beleidsplan opmaken. De structuurplanning was hiërarchisch opgebouwd, terwijl de beleidsplanning zich richt op een partnerschapsmodel. In elk ruimtelijk beleidsplan wordt aangegeven hoe het zich verhoudt tot de ruimtelijke beleidsplannen van de andere niveaus.

Zal het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan vervangen worden?

Het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan met addendum zal integraal vervangen worden zodra het Provinciaal Beleidsplan Ruimte definitief wordt vastgesteld.

Hoe verhoudt het Provinciaal Beleidsplan Ruimte zich tot een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan of beleidsplan ?

De wisselwerking gebeurt hier in partnerschap. Ieder bestuur kijkt welke taken moeten worden opgenomen en hoe dat kan gebeuren. Wanneer hogere overheden niet akkoord zijn met opties in het gemeentelijk beleidsplan kan er voorbehoud gemaakt worden. Delen van een gemeentelijk structuurplan kunnen geschrapt worden i.f.v. het Provinciaal Beleidsplan Ruimte.